

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/37/2017
Identifikačné číslo spisu: 5017200164
Dátum vydania rozhodnutia: 27.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5017200164.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci žalobkyne: G. L., narodená XX. G. XXXX, bytom v Ž., D. Č.. X/XX, právne zast.: JUDr. Kristínou Jošthovou, advokátkou so sídlom v Žiline, Nám. M.R. Štefánika č. 1/10, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Odbor peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností, so sídlom v Bratislave, Špitálska č. 8, o preskúmanie zákonnosti postupov a rozhodnutí žalovaného z 22. decembra 2016, Číslo: ZA/2016/13029/3-MAG, z 9. januára 2017, Číslo: UPS/US7/SSVodPPKPC1/SOC/2017/788, z 9. januára 2017, Číslo: UPS/US7/SSVodPPKPC1/SOC/2017/789, z 9. januára 2017, Číslo: UPS/US7/SSVodPPKPC1/SOC/2017/790, z 9. januára 2017, Číslo: UPS/US7/SSVodPPKPC1/SOC/2017/791, z 9. januára 2017, Číslo: UPS/US7/SSVodPPKPC1/SOC/2017/792, z 9. januára 2017, Číslo: UPS/US7/SSVodPPKPC1/SOC/2017/793, z 9. januára 2017, Číslo: UPS/US7/SSVodPPKPC1/SOC/2017/794, z 9. januára 2017, Číslo: UPS/US7/SSVodPPKPC1/SOC/2017/795, z 9. januára 2017, Číslo: UPS/US7/SSVodPPKPC1/SOC/2017/796, z 9. januára 2017, Číslo: UPS/US7/SSVodPPKPC1/SOC/2017/797, z 9. januára 2017, Číslo: UPS/US7/SSVodPPKPC1/SOC/2017/798, z 9. januára 2017, Číslo: UPS/US7/SSVodPPKPC1/SOC/2017/799, z 9. januára 2017, Číslo: UPS/US7/SSVodPPKPC1/SOC/2017/800, o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 31. augusta 2017, č.k. 25Sa/22/2017-141, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobkyne z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom podľa ustanovenia § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti v záhlaví označených rozhodnutí. Žalovaný napadnutým rozhodnutím

- z 22. decembra 2016, Číslo: ZA/2016/13029/3-MAG, zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina zo 4. októbra 2016, Číslo: ZA1/OPPnKTZPaPČ/SOC/2016/73386, ktorým tento prvostupňový správny orgán podľa § 17 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 447/2008 Z.z.“) nevyhovel žiadosti žalobkyne o vyhotovenie parkovacieho preukazu

- z 9. januára 2017, Číslo: UPS/US7/SSVodPPKPC1/SOC/2017/788, zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina zo 6. októbra 2016, Číslo: ZA1/OPPKTZPaPC/PPnK/SOC/2016/73373, ktorým prvostupňový správny orgán podľa § 40 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. nevyhovel žiadosti a nepriznal peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby (žalobkyňa)

- z 9. januára 2017, Číslo: UPS/US7/SSVodPPKPC1/SOC/2017/789, zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina zo 6. októbra 2016, Číslo: ZA1/OPPKTZPaPC/PPnK/SOC/2016/73323, ktorým prvostupňový správny orgán podľa § 38 ods. 1 písm. b/ bod 2 zákona č. 447/2008 Z.z. nevyhovel žiadosti a nepriznal peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla

- z 9. januára 2017, Číslo: UPS/US7/SSVodPPKPC1/SOC/2017/790, zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina zo 6. októbra 2016, Číslo: ZA1/OPPKTZPaPC/PPnK/SOC/2016/73326, ktorým prvostupňový správny orgán podľa § 38 ods. 1 písm. b/ bod 1 zákona č. 447/2008 Z.z. nevyhovel žiadosti a nepriznal peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia

- z 9. januára 2017, Číslo: UPS/US7/SSVodPPKPC1/SOC/2017/791, zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina zo 7. októbra 2016, Číslo: ZA1/OPPKTZPaPC/PPnK/SOC/2016/73325, ktorým prvostupňový správny orgán podľa § 34 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. nevyhovel žiadosti a nepriznal peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla

- z 9. januára 2017, Číslo: UPS/US7/SSVodPPKPC1/SOC/2017/792, zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina zo 6. októbra 2016, Číslo: ZA1/OPPKTZPaPC/PPnK/SOC/2016/73337, ktorým prvostupňový správny orgán podľa § 24 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. nevyhovel žiadosti a nepriznal peňažný príspevok na kúpu pomôcky - elektronická čítacia lupa

- z 9. januára 2017, Číslo: UPS/US7/SSVodPPKPC1/SOC/2017/793, zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina zo 6. októbra 2016, Číslo: ZA1/OPPKTZPaPC/PPnK/SOC/2016/73336, ktorým prvostupňový správny orgán podľa § 24 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. nevyhovel žiadosti a nepriznal peňažný príspevok na kúpu pomôcky - mobilný telefón

- z 9. januára 2017, Číslo: UPS/US7/SSVodPPKPC1/SOC/2017/794, zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina zo 6. októbra 2016, Číslo: ZA1/OPPKTZPaPC/PPnK/SOC/2016/73334, ktorým prvostupňový správny orgán podľa § 24 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. nevyhovel žiadosti a nepriznal peňažný príspevok na kúpu pomôcky - kalkulačka s hlasovým výstupom

- z 9. januára 2017, Číslo: UPS/US7/SSVodPPKPC1/SOC/2017/795, zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina zo 6. októbra 2016, Číslo: ZA1/OPPKTZPaPC/PPnK/SOC/2016/73333, ktorým prvostupňový správny orgán podľa § 24 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. nevyhovel žiadosti a nepriznal peňažný príspevok na kúpu pomôcky - tlačiareň

- z 9. januára 2017, Číslo: UPS/US7/SSVodPPKPC1/SOC/2017/796, zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina zo 6. októbra 2016,

Číslo: ZA1/OPPKTZPaPC/PPnK/SOC/2016/73332, ktorým prvostupňový správny orgán podľa § 24 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. nevyhovел žiadosti a nepriznal peňažný príspevok na kúpu pomôcky - stolový alebo prenosný osobný počítač
- z 9. januára 2017, Číslo: UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2017/797, zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina zo 6. októbra 2016, Číslo: ZA1/OPPKTZPaPC/PPnK/SOC/2016/73331, ktorým prvostupňový správny orgán podľa § 24 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. nevyhovел žiadosti a nepriznal peňažný príspevok na kúpu pomôcky - špeciálny aplikačný program
- z 9. januára 2017, Číslo: UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2017/798, zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina zo 6. októbra 2016, Číslo: ZA1/OPPKTZPaPC/PPnK/SOC/2016/73329, ktorým prvostupňový správny orgán podľa § 24 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. nevyhovел žiadosti a nepriznal peňažný príspevok na kúpu pomôcky - špeciálny program
- z 9. januára 2017, Číslo: UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2017/799 zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina zo 6. októbra 2016, Číslo: ZA1/OPPKTZPaPC/PPnK/SOC/2016/73327, ktorým prvostupňový správny orgán podľa § 24 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. nevyhovел žiadosti a nepriznal peňažný príspevok na kúpu pomôcky - elektronická čítacia lupa stolová
- z 9. januára 2017, Číslo: UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2017/800, zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina zo 6. októbra 2016, Číslo: ZA1/OPPKTZPaPC/PPnK/SOC/2016/73328, ktorým prvostupňový správny orgán podľa § 24 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. nevyhovел žiadosti a nepriznal peňažný príspevok na kúpu pomôcky - scanner na optické rozpoznávanie.

2. Krajský súd zákonnosť preskúmaných rozhodnutí žalovaného správneho orgánu preskúmal v zmysle právnej úpravy ustanovenej v Tretej hlave Tretej časti SSP upravujúcej správnu žalobu v sociálnych veciach za primeraného použitia ustanovení o všeobecnej správnej žalobe podľa Prvej hlavy Tretej časti SSP a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

3. Napadnuté rozhodnutia žalovaného považoval za zákonné a spĺňajúce tak formálne ako aj obsahové požiadavky plynúce z § 47 Správneho poriadku. Rovnako tieto vychádzajú z dostatočne zisteného skutkového stavu veci, sú logicky vyhodnotené a riadne právne posúdené. V súvislosti s posudzovaním otázok týkajúcich sa vyhotovenia parkovacieho preukazu, peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla a peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla s poukazom na závery plynúce z lekárskeho posudku zo 7. decembra 2016 a následne komplexného posudku z 21. decembra 2016 (ktorý je podľa § 55 ods. 7 zákona č. 447/2008 Z.z. podkladom rozhodnutia) uviedol, že žalobkyňa má dokumentovanú slabozrakosť, utrpela závažnú polytraumu v 10/2015, aktuálne je prítomná stredne ťažká hemiparéza vpravo, s organickým psychosyndrómom. Mobilita je zachovaná, postoj a chôdza je samostatná, paretická vpravo, ľahko ataktická - vhodný sprievod, je bez závažnejších porúch v oblasti orientácie a komunikácie. Posudková lekárka žalovaného v záveroch k jednotlivým druhom odkázanosti žalobkyne uviedla, že táto nie je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Mobilita je sťažená, avšak v súčasnosti je schopná premiestniť sa k vozidlám verejnej hromadnej dopravy osôb a k prostriedkom železničnej dopravy, nastupovať, vystupovať z nich, udržať sa v nich počas jazdy a zvládnuť inú situáciu vo vozidlách verejnej hromadnej dopravy osôb a prostriedku železničnej dopravy. V konkrétnom prípade nie sú splnené legislatívne podmienky pre vyhotovenie žiadostiam žalobkyne; táto nie je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a tiež nemá dokumentovanú praktickú alebo úplnú slepotu oboch očí.

4. V súvislosti s nepriznaným peňažným príspevkom na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, krajský súd uviedol, že žalobkyňa podľa lekárskeho posudku zo 7. decembra 2016 nie je odkázaná na opatrovanie z dôvodu, že stupeň jej odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby je

II., s počtom bodov 95 a s potrebným rozsahom starostlivosti dôb - 4 hodín denne. Žalobkyňa potrebuje pomoc inej fyzickej osoby pri minimálne dvoch úkonov, pri obliekaní a vyzliekaní, pri pohybe po schodoch, pri pohybe po rovine, pri orientácii v prostredí, dodržiavaní liečebného režimu. Podľa vyjadrenia samotnej žalobkyne (v prítomnosti matky) je schopná si samostatne zabezpečiť väčšinu sebaobslužných úkonov (sama sa oblečie, vyzlečie aj obuje, sama sa umyje, osprchuje, naje sa sama, pomoc potrebuje pri podávaní liekov, pri prácach v domácnosti a sprievod druhej osoby mimo bydliska). Tieto práce a činnosti jej zabezpečujú rodinní príslušníci - matka, ktorá býva so žalobkyňou v spoločnej domácnosti. Podľa lekárskeho posudku z 23. septembra 2016 nie je žalobkyňa, vzhľadom k charakteru svojho postihnutia podľa zákona č. 447/2008 Z.z., odkázaná na opatrovanie, nakoľko sa jedná o I. stupeň odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na pomoc inej fyzickej osoby. Vzhľadom k tomu nie sú splnené legislatívne kritéria indikovania peňažného príspevku na opatrovanie.

5. Vo veci nepriznania peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia, krajský súd konštatoval, že z lekárskeho posudku z 23. septembra 2016 a z posudkového záveru z 23. septembra 2016 vyplýva, že žalobkyňa pri chôdzi nepoužíva ako oporu žiadnu zdravotnícku ani kompenzačnú pomôcku. Jej chôdza je samostatná. Rovnako podľa doložených odborných lekárskeho nálezu netrpí praktickou ani úplnou slepotou oboch očí. Podľa § 38 ods. 7 zákona č. 447/2008 Z.z. za zvýšené výdavky súvisiace s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia na účely tohto zákona sa považujú výdavky spojené s obnovou a s nákupom predmetov bežnej osobnej spotreby a bytovej spotreby, ktoré sa nadmerne opotrebovávajú v dôsledku chronických stavov a používania technicky náročných pomôcok uvedených v prílohe č. 7. U žalobkyne sa toho času nejedná o chronický stav a taktiež ani nepoužíva technicky náročnú pomôcku v zmysle citovanej prílohy č. 7.

6. V súvislosti s nepriznaním peňažných príspevkov na kúpu pomôcok (elektronická čítacia lupa, mobilný telefón, kalkulačka s hlasovým výstupom, tlačiareň, stolový alebo prenosný osobný počítač, špeciálny aplikačný program, špeciálny program, elektronická čítacia lupa stolová, scanner na optické rozpoznávanie) uviedol, že pomôcka na účely zákona č. 447/2008 Z.z. v platnom znení je vec, technologické zariadenie alebo jeho časť, ktoré umožňujú alebo sprostredkujú fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím vykonávať činnosti, ktoré by bez ich použitia nemohla vykonávať sama alebo vykonávanie týchto činností by bolo spojené s nadmernou fyzickou záťažou alebo neúmernou dĺžkou trvania činností. Kompenzačné pomôcky sú pomôcky a zariadenia, ktoré nahrádzajú, dopĺňajú a podporujú chýbajúce alebo oslabené funkcie. Kompenzujú dôsledky straty alebo poškodenia, zvyšujú samostatnosť a nezávislosť postihnutých ľudí, teda ich cieľom je odstránenie alebo zmiernenie znevýhodnení, ktoré fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím má v porovnaní so zdravou fyzickou osobou rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok. Zrakové postihnutie žalobkyne je možné toho času korigovať používaním okuliarov. Žalobkyňa má dokumentovanú poruchu jemnej motoriky, avšak dokáže písať. Podľa posudkového lekára sa u žalobkyne jedná o obojstrannú slabozrakosť (degeneratívne ochorenie sietnice, myopia gravis), jej hendikep je toho času korigovaný používaním okuliarov (prakticky vidí čítať, písať aj bez nich). Pri posudzovaní sociálnych dôsledkov jej ťažkého zdravotného postihnutia dňa 23. septembra 2016 (osobný pohovor, z ktorého bol spísaný aj posudkový záver) bolo preukázané, že žalobkyňa aj bez použitia okuliarov (okuliare nemala na pohovore) prečíta text s veľkosťou písma „12“ (vo worde). Taktiež dokáže písať pravou rukou. Podľa vyjadrenia posudkového lekára zrakový hendikep žalobkyne je toho času možné kompenzovať v prvom rade okuliarmi a následne pomôckami poskytovanými z verejného zdravotného poistenia, a to na základe indikácie príslušného odborného lekára - oftalmológa. Dodal, že žalobkyňa zatiaľ nepoužíva žiadne iné pomôcky pre zrakovo postihnutých z rezortu zdravotníctva (ako napr. lupy, respektíve optické systémy). O možnosti poskytnutia uvedených pomôcok z rezortu zdravotníctva sa prakticky ani neinformovala u príslušného odborného lekára - oftalmológa.

7. Krajský súd na základe vykonaného prieskumu všetkých prvostupňových a druhostupňových rozhodnutí žalovaného správneho orgánu uzavrel, že žalobkyňa nespĺňa zákonné podmienky pre priznanie peňažných príspevkov, ktoré na základe svojej žiadosti v jednotlivých prípadoch žiadala.

Poukázal na dôvody, ktoré uviedol druhostupňový správny orgán, ktoré ho viedli k rozhodnutiu o podaných žiadostiach na kompenzáciu, ktoré považuje za vyčerpávajúce, logické a v súlade so zákonom. Uvedené dôvody vychádzajú zo všetkých predložených odborných lekárskeho nálezov nachádzajúcich sa v spisovej dokumentácii prvostupňového správneho orgánu, lekárskeho posudku z 23. septembra 2016, č. 2016/325189, lekárskeho posudku zo 07. decembra 2016, č. ZA/2016/136708/2, komplexného posudku z 28. septembra 2016, č. ZA1/OPPNKTZPAPČ/SOC/2016/73384, PO 467/2016 Rj, číslo záznamu 2016/325192, komplexného posudku z 21. decembra 2016, č. ZA/2016/13708/3- MAG ako aj osobného pohovoru žalobkyne u žalovaného (v sprievode matky) dňa 23. septembra 2016. Z vyššie uvedených podkladov vyplýva, že žalobkyňa je odkázaná na pomoc inej osoby pri zabezpečovaní pohybu, orientácie a komunikácie so spoločenským prostredím, preto jej Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o peňažnom príspevku na kompenzáciu vyhotoví preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na sprievodcu (uvedený preukaz bol žalobkyni vyhotovený na základe predchádzajúceho posúdenia). Žalobkyňa ako zdravotne ťažko postihnutá fyzická osoba z dôvodu nasledujúcich ochorení - zrakového postihnutia - slabozrakosti oboch očí (degeneratívne ochorenie sietnice, myopia gravis), stav po úraze hlavy v mesiaci október 2015 (kraniotrauma) s následnou spastickou pravostrannou hemiparézou, má mierne narušenú pohybovú schopnosť a schopnosť orientácie (v priestore). Toho času je v období rekonvalescencie. Jej zdravotný stav je stabilizovaný a ovplyvňovaný prebiehajúcou liečbou (absolvovala kúpeľnú liečbu v NRC Kováčová, plánovaná je ďalšia kúpeľná liečba NRC Kováčová a toho času prebieha rehabilitačná liečba, ambulantnou formou a formou domácej TV s predpokladom ďalšieho zlepšenia mobility). Podľa vyjadrenia posudkového lekára žalovaného zrakový hendikep žalobkyne je toho času možné kompenzovať v prvom rade okuliarmi a následne pomôckami poskytovanými z verejného zdravotného poistenia, na základe indikácie príslušného odborného lekára - oftalmológa.

8. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, krajský súd pristúpil k zamietnutiu žaloby ako nedôvodnej.

9. O náhrade trov konania krajský súd rozhodol tak, že účastníkom náhradu trov konania nepriznal, keď žalobkyňa v konaní úspech nemala a u žalovaného neboli splnené podmienky stanovené v § 168 SSP.

II.

10. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

11. Namietala, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. f/ SSP), rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP) a odklonil sa od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu (§ 440 ods. 1 písm. h/ SSP).

12. Uviedla, že krajský súd pri svojom rozhodovaní vychádzal zo skutočností tvrdých žalobkyňou v žalobe, pričom sa nevysporiadal so všetkým námietkami a z vyjadrenia žalovaného s poukázaním na lekárskeho posudok zo 7. decembra 2016, č. ZA/2016/13708/2, v ktorom posudkový lekár určil mieru funkčnej poruchy žalobkyne na 80% podľa prílohy č. 3 časti VI., bodu 3 písm. a/ zákona č. 447/2008 Z.z., teda slabozrakosť (V 3/60-6/60) detí a mladistvých do skončenia školskej dochádzky, podľa ktorého údajne žalobkyňa nie je odkázaná na individuálnu dopravu osobným motorovým vozidlom, nakoľko mobilita žalobkyne je zachovaná, postoj a chôdza samostatná, iba paretická vpravo, ľahko ataktická, vhodný sprievod, a je bez závažnejších porúch. Poukázala na skutočnosť, že záver posudku namietala a žiadala o bližšie preskúmanie svojho zdravotného stavu, nakoľko sa domnievala, že posudkový lekár, ktorý pracuje výlučne len pre žalovaného nebol objektívny, a preto s určitosťou dospel k nesprávnym záverom z dôvodu nekomplexného posúdenia zdravotného stavu. Uvedené nedostatočné prešetrenie zdravotného stavu namietala vo svojich odvolaniach proti rozhodnutiam žalovaného.

Žalovaný dňa 21. decembra 2016 vypracoval komplexný posudok č. ZA/2016/13708/MAG, opätovne bol vypracovaný posudkovým lekárom výlučne pracujúcim pre žalovaného, v závere ktorého uviedol, že žalobkyňa má mierne zníženú pohybovú schopnosť a fyzickú výkonnosť v dôsledku spastickej pravostrannej hemiparézy, stredne ťažkého stupňa - postraumatická a slabozrakosti, a tiež zdokumentoval stav po polytraume a organický psychosyndróm, a aj napriek tomu konštatoval, že nie je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, nakoľko ustálil, že je schopná vystúpiť a nastúpiť do vozidiel hromadnej dopravy, a údajne by mala v nich vedieť aj udržať a zvládnuť aj inú situáciu. Poprela, že by žalovaný skúmal, či je žalobkyňa naozaj schopná do prostriedkov hromadnej dopravy nastúpiť a vystúpiť bez pomoci a bez pomoci sa v nej aj udržať, aby ustálil nepochybne uvedený záver. Krajský súd sa v odôvodnení rozsudku obmedzil len na zopakovanie záverov zistených v komplexnom posudku vypracovanom žalovaným, pričom neuviedol ďalšie skutočnosti, na základe ktorých dospel k rozhodnutiu, ktorým žalobu zamietol.

13. Ďalej namietala, že žalovaný vo svojom posudku konštatoval, že mobilita žalobkyne je zachovaná, chôdza a postoj je samostatná paretická vpravo, ľahko ataktická, pričom tieto závery ustálil po niekoľkých minútach vyšetrenia a len po niekoľkých krokoch chôdze bez toho, aby žalobkyňu pozoroval pri nastupovaní a vystupovaní z dopravného prostriedku, respektíve počas celého dňa, kedy žalobkyňa je nútená presúvať sa do školy a zo školy, prípadne byte na zabezpečenie svojich bežných potrieb. Z dôvodu, že nie je schopná v dôsledku svojho rozsiahleho postihnutia vykonávať bežné činnosti na zabezpečenie svojich obvyklých potrieb na zachovanie dôstojného života, je u nej potrebná celodenná starostlivosť, ktorú momentálne poskytuje matka, ktorá sa vzdala zamestnania a pomohla tak žalobkyňi preklenúť tak závažný zásah do jej integrity. Je evidentné, že posudkový lekár nedostatočne aj pri vypracovaní druhého posudku postupoval neobjektívne a nekomplexne s unáhleným záverom bez skutočne komplexného preskúmania zdravotného stavu žalobkyne, bez skúmania jej reálnych schopností a možností sa o seba postarať v bežnom živote pri vykonávaní bežných činností.

14. Žalobkyňa tiež poukázala na neurologický nález z 20. februára 2017, ktorý bol krajskému súdu doručený pred vydaním rozhodnutia a teda známy, a ktorým žalobkyňa spochybnila závery komplexného posudku z 21. decembra 2016. Neuroológ pri špeciálnom vyšetrení s pomocou špeciálnych prístrojov zistil podrobne zdravotný stav žalobkyne a ustálil, že žalobkyňa po úraze z roku 2015 trpí spastickým kvadraparetickým syndrómom stredne ťažkého stupňa, tzn. trpí poruchou plynulosti chôdze - nožnicová chôdza, pričom jej pravá noha je stuhnutá - spazmus v dôsledku krvácania do mozgu, pričom takto je postihnutá jej celá pravá strana. Žalobkyňa má v celej pravej strane tela (ruka, noha, tvár) a v trupe zvýšené svalové napätie, ktoré obmedzuje až znemožňuje pohyb v týchto postihnutých oblastiach. Neuroológ tiež skonštatoval, že chôdza je ataktická, tzn. že v dôsledku poškodenia mozgu došlo k poškodeniu vnímania rovnováhy a citlivosti, čo jej spôsobuje problémy s motorickou koordináciou a chôdza je tým pádom nestabilná a kolísavá, čo môže viesť k častým pádom, a preto je potrebná chôdza len s pomocou inej osoby, respektíve len pri stene. Je evidentné, že závery posudku sú neobjektívne a nezohľadňujúce skutočný stav žalobkyne. Podľa lekárskeho nálezu je chôdza nestabilná s poruchou stability a koordinácie a vzhľadom na takéto poškodenie zdravia nemožno od žalobkyne očakávať, že by prepravu v prostriedkoch hromadnej prepravy zvládla bez problémov, a teda že by nebola odkázaná na individuálnu prepravu. Práve preprava v týchto prostriedkoch jej môže spôsobiť ďalšie zranenia. V dôsledku nemožnosti prepravovať sa v týchto prostriedkoch len s veľkými ťažkosťami a s hrozbou poškodenia zdravia v dôsledku pádu, je žalobkyňa nútená obmedziť cestovanie, čím sa viac izoluje od okolitého sveta, a teda prehľbuje sa jej sociálna izolácia. Práve lekárska správa s poukázaním na tak závažné porušenie zdravia v oblasti chôdze ako aj kognitívnych funkcií je dôkazom odkázanosti žalobkyne na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, ktoré by minimalizovalo jej postihnutie v spoločnosti. Tým, že ju poškodenie zdravia závažným spôsobom obmedzuje v spoločenskom živote, práve osobné motorové vozidlo, ktoré by jej pomohlo s dopravou do školy, ako aj na stretávanie sa s jej rovesníkmi, je opodstatnenou požiadavkou na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia.

15. Ďalej uvádzala, že podľa EEG jej bolo zistené difúzne axonálne poškodenie, tzn., že v súčasnej dobe u nej prítomné trvalé následky s poruchami hybnosti, poruchami pamäti, zmenou osobnosti, príznaky

organického psychosyndrómu. Okrem uvedeného, sa v mozgu žalobkyne nachádzajú lézie - poškodenia v mozgu a diskrétné depozity, čo má s určitosťou vplyv na jej nervové centrá v mozgu, ktoré ovplyvňujú koordináciu pohybov celého tela, pamäť, vnímanie, ako aj reč kognitívne funkcie. Diagnostické zistenie s určitosťou opodstatňuje nárok žalobkyne na opatrovanie inou osobou (matkou), a teda schválenie opatrovateľského príspevku. Podľa lekárskeho nálezu a súčasného stavu žalobkyne je nepochybné, že si vyžaduje celodennú starostlivosť, čo konštatovala vo svojej správe aj ošetrojúca neurologička žalobkyne.

16. V súvislosti s diagnostikovaným organickým psychosyndrómom ťažkého stupňa, uviedla, že tento sa prejavuje zmätenosťou - dezorientáciou v čase, mieste a vlastnou osobou, v zmene jej osobnosti, pričom u žalobkyne sú badateľné narušené emočné prejavy, prítomné poruchy pamäte ako aj evidentný pokles intelektu. Neurológ konštatoval, že v dôsledku poškodenia mozgu u žalobkyne došlo k parciálnemu zníženiu kognitívnych funkcií a jej verbálna zložka je podpriemerná v dôsledku centrálnej dysartrie. Možno hovoriť o určitej forme demencie, ktorá sa najčastejšie začína prejavovať stratou krátkodobej pamäte. Neskôr sa pridružia väčšie defekty pamäťových funkcií a dochádza k strate logického myslenia a súdnosti. Takto postihnutý človek už nie je schopný racionálneho uvažovania, má problémy s dezorientáciou v čase, mieste a prejavujú sa u neho aj emočné poruchy. Demencia ako taká je v podstate nevyliciteľné ochorenie a pri posttraumatických formách demencie ako je to v prípade žalobkyne je začiatok a priebeh choroby rýchly a nedá sa jej postup ovplyvniť.

17. Žalobkyňa má tiež sklon k arteriálnej hypotenzii, čo znamená, že má sklon k poklesu krvného tlaku, čo je potrebné riešiť dodržiavaním pitného režimu a liekmi. Na zmiernenie príznakov bola žalobkyňa naordinovaná medikamentózna liečba, pričom lieky musí užívať pravidelne. Vzhľadom na poruchy krátkodobej pamäte, jej tieto lieky musí vždy dávať jej matka, keďže sama uvedeného nie je schopná, čo je dôkazom odkázanosti žalobkyne na inú osobu.

18. V súvislosti s uplatneným peňažným príspevkom na kúpu pomôcok žalobkyňa poukázala na to, že trpí degeneratívnym ochorením oboch očí, ktoré sa bude vekom zhoršovať a na zmiernenie nepriaznivých následkov v bežnom živote používa okuliare, ktoré sú však na zachovanie plnohodnotného života nepostačujúce, preto žiadala o peňažný príspevok na kúpu pomôcok, ktoré jej mali pomôcť k tomu, aby mohla vykonávať nielen bežné činnosti, ale aj činnosti, ktoré sa od nej vyžadujú v súvislosti s učením v odbore aranžérka. Tieto pomôcky jej majú slúžiť na to, aby vykonávanie týchto činností nebolo z jej strany aj vzhľadom na jej zdravotné fyzické postihnutie v dôsledku už menovaných diagnóz spojené s nadmernou fyzickou záťažou, alebo neúmernou dĺžkou trvania vykonávania činnosti. Pomôcky sú objektívnymi na zmiernenie alebo prekonanie sociálnych dôsledkov jej zdravotného postihnutia. Stolový alebo prenosný osobný počítač s aplikačným programom, tlačiareň a mobilný telefón s aplikačným programom bude využívať na komunikáciu so svojimi priateľmi, rodinou ako aj tretími osobami v súvislosti s plnením školských povinností a inštitúciami. tlačiareň na vytlačenie podkladov na predmety, ktoré na strednej škole navštevuje a v prevažnej miere sú poskytované v elektronickej forme, elektronicú čítaciu lupu, elektronicú čítaciu lupu stolovú a kalkulačku s hlasovým výstupom pri plnení úloh do školy, nakoľko jej vnímanie - čítanie a pozeranie na písmo a číslice, ktoré sú potrebné pre pochopenie vyučovacieho predmetu, je poruchou zraku obmedzené na 80%. Uvedené zdravotné pomôcky jej majú dopomôcť k tomu, aby mohla doštudovať ako bežný zdravý študent, aby sa mohla v budúcnosti uplatniť v pracovnom procese a nebola odkázaná na sociálne dávky v nezamestnanosti. Dodala, že kompenzácie majú predovšetkým slúžiť na skvalitnenie života postihnutého občana. Sociálny dôsledok ťažkého zdravotného postihnutia je znevýhodnenie, ktoré má fyzická osoba z dôvodu jej ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok a ktoré nie je schopná z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia prekonať sama. Žalobkyňa tiež navštevuje nadáciu pre slabozrakých a nevidiacich, ktorá jej pri dennodennom stretávaní a pozorovaní jej činností doporučila dané pomôcky na zlepšenie kvality jej práce s tým, že jej tieto pomôcky majú uľahčiť plnenie zadaných úloh a skrátiť čas prípravy. Zdôraznila, že komplexný posudok, na ktorý sa žalovaný odvoláva a na základe ktorého neboli žalobkyne priznané kompenzačné príspevky na kúpu požadovaných pomôcok je iba jeden z podkladov na vydanie rozhodnutia, avšak proti vydanému komplexnému posudku žalobkyňa ako účastník konania

nemala možnosť podať riadny opravný prostriedok, a preto podľa názoru viacerých súdov preberanie všetkých záverov komplexného posudku je v rozpore z konformným výkladom konania na správnom orgáne v zmysle § 55 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z.z., že podkladom na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu je komplexný posudok. Zároveň poukázala na rozsudok Krajského súdu v Nitre zo 6. marca 2012, sp.zn. 11S/189/2011.

19. Záverom žalobkyňa namietala procesné pochybenie krajského súdu spočívajúce v tom, že súd nepostupoval podľa § 204 SSP s poukázaním na § 199 SSP, mal doplniť dokazovanie nariadením znaleckého dokazovania na posúdenie zdravotného stavu žalobkyne a jej odkázanosti na požadované pomôcky a opatrovanie zo strany matky. Za týmto účelom mal krajský súd nariadiť podľa § 107 ods. 1 písm. b/ a d/ SSP pojednávanie. Rovnako mala za to, že krajský súd si vo vzťahu k žalobkyni nesplnil osobitnú poučovaciu povinnosť, aby žalobkyňa pre svoj zdravotný stav, alebo sociálne postavenie neutrpela ujmu na svojich právach a povinnostiach, čím došlo k porušeniu jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V tejto súvislosti poukázala na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 12. januára 2017, sp.zn. II. ÚS 675/2016, a rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 9Sžso/35/2011.

20. Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne aby rozsudok krajského súdu zmenil tak, že napadnuté rozhodnutia žalovaného zruší a vec vráti na ďalšie konanie.

III.

21. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobkyne vyjadril podaním z 27. októbra 2018.

22. Námietky uvádzané v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako neopodstatnené, keďže lekársku posudkovú činnosť môže vykonávať len posudkový lekár, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady posudkového lekára v zmysle § 63 zákona č. 447/2008 Z.z. Spochybňovanie lekárskej posudkovej činnosti z dôvodu, že ju vykonáva posudkový lekár, ktorý pracuje výlučne pre žalovaného nie je namieste, nakoľko lekársku posudkovú činnosť upravuje zákon č. 447/2008 Z.z., ktorý túto kompetenciu dáva posudkovým lekárom v štátnozamestnaneckom pomere k posudzujúcemu správnomu orgánu. Posudkový lekár vykonal posúdenie zdravotného stavu žalobkyne na základe jej žiadostí s tým, že nebolo možné použiť predložený lekársky nález MUDr. O. z 20. februára 2017, nakoľko bol doručený až po právoplatnosti napadnutých rozhodnutí. Ďalej uviedol, že príslušný posudkový lekár zhodnotí a posúdi zdravotný stav, jeho zmeny a poruchy, ktoré podmieňujú zdravotné postihnutie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na základe účastníkom konania predloženého lekárskeho nálezu na účely konania vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu (ktorý vyplní obvodný lekár) z predložených aktuálnych odborných lekárskeho nálezu, ktoré nie sú staršie ako 6 mesiacov v zmysle prílohy č. 3 k zákonu č. 447/2008 Z.z. Podľa uvedenej prílohy sa určuje miera funkčnej poruchy a stupeň zdravotného postihnutia jednotlivých systémov. Na hodnotenie miery zdravia a stanovenia percenta miery funkčnej poruchy sa skúmajú jednotlivé telesné, zmyslové a psychické funkcie a ich poruchy. Následne posudkový lekár na základe predložených lekárskeho nálezu posudzuje odkázanosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na požadované kompenzácie podľa § 11 zákona č. 447/2008 Z.z.. Vyjadrenia žalobkyne o tom, aký je predpoklad vývoja jej zdravotných postihnutí považoval za právne irelevantné, keďže jednotlivé sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia je možné posúdiť a odvodiť len z aktuálneho zdravotného stavu v čase posudzovania. V súčasnosti postihnutie zraku žalobkyne plne kompenzujú okuliare predpísané príslušným odborným lekárom. Zdôraznil, že žalobkyňa bola v rámci sociálnej posudkovej činnosti schopná plynule čítať text napísaný vo formáte Word s veľkosťou písma „12“, a to dokonca bez okuliarov. Uzavrel, že posudzovanie jednotlivých odkázaností patrí do výlučnej kompetencie posudkových lekárov a sociálnych pracovníkov právnych orgánov. Výsledkom lekárskej posudkovej činnosti na odvolacom správnom orgáne je lekársky posudok, v ktorom sa lekár vyjadruje k jednotlivým druhom odkázanosti, ktoré sú predmetom odvolacieho konania. Pri vykonávaní lekárskej posudkovej činnosti vychádza najmä z lekárskeho nálezu na účely konania vo

veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu podľa prílohy č. 1 k zákonu č. 447/2008 Z.z. V lekárskom posudku zohľadní aj ďalšie odborné nálezy s tým, že odporúčania odborných lekárov, prípadne psychológov či pedagógov nemajú pri lekárskej a sociálnej posudkovej činnosti záväzný charakter. Odborný nález nie je podkladom rozhodnutia, preto odporúčanie alebo konštatovanie v ňom nemusí ovplyvniť konečné rozhodnutie vo veci.

23. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobkyne zamietol.

IV.

24. Vyjadrenie žalovaného bolo doručené žalobkyni na vedomie dňa 8. novembra 2017.

V.

25. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobkyne nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť.

26. Podľa § 2 ods. 1 SSP v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

27. Podľa § 2 ods. 2 SSP každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

28. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

29. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach;

30. Podľa § 135 ods. 1 SSP na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

31. Podľa § 199 ods. 1 písm. d/ SSP sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny;

32. Podľa § 199 ods. 3 SSP, ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie v sociálnych veciach ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

33. Podľa § 177 ods. 1 SSP správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

34. Podľa § 178 ods. 1 SSP žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník administratívneho konania bola rozhodnutím orgánu verejnej správy alebo opatrením orgánu verejnej správy ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch.

35. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd

postupom podľa § 190 SSP zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutí uvedených v bode 1 tohto rozsudku. Jednalo sa o rozhodnutia vydané v režime zákona č. 447/2008 Z.z., ktorými nebolo vyhovené jednotlivým žiadostiam žalobkyne; konkrétne sa jednalo o rozhodnutia vo veci vyhotovenia parkovacieho preukazu, nepriznania peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla, nepriznania peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla, nepriznania peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia, nepriznania peňažného príspevku na opatrovanie fyzickej osoby a nepriznania peňažného príspevku na kúpu pomôcok (elektronická čítacia lupa, mobilný telefón, kalkulačka s hlasovým výstupom, tlačiareň, stolový alebo prenosný osobný počítač, špeciálny aplikačný program, špeciálny program, elektronická čítacia lupa stolová, scanner na optické rozpoznávanie).

36. Vzhľadom na to, že žalobkyňa žalobou napadla celkovo 14 samostatných rozhodnutí, pričom niektoré z nich vychádzajú z rovnakého základu, respektíve sa pri ich vydávaní prihliada na rovnaké zákonné predpoklady, súd pre lepšiu orientáciu v nasledujúcich častiach tieto rozhodnutia zatriedil do štyroch (4) skupín - „A“, „B“, „C“ a „D“.

Do skupiny „A“ súd zaradil rozhodnutia vo veci 1/ vyhotovenia parkovacieho preukazu, 2/ nepriznania peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla a 3/ nepriznania peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla, nakoľko ich spoločným menovateľom je posudzovanie otázky odkázanosti žalobkyne na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom.

Do skupiny „B“ zaradil rozhodnutie pojednávajúce o nepriznaní peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia.

Do skupiny „C“ zaradil rozhodnutie o nepriznaní peňažného príspevku na opatrovanie fyzickej osoby.

Do skupiny „D“ zaradil rozhodnutia o nepriznaní peňažných príspevkov na kúpu celkovo deviatich (9) pomôcok (elektronická čítacia lupa, mobilný telefón, kalkulačka s hlasovým výstupom, tlačiareň, stolový alebo prenosný osobný počítač, špeciálny aplikačný program, špeciálny program, elektronická čítacia lupa stolová, scanner na optické rozpoznávanie).

37. Zákon č. 447/2008 Z.z. upravuje právne vzťahy pri poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, právne vzťahy pri vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom (ďalej len „preukaz“), parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím (ďalej len „parkovací preukaz“) a právne vzťahy na účely posudzovania potreby osobitnej starostlivosti poskytovanej podľa osobitného predpisu. 1) (§ 1 ods. 1)

38. Cieľom úpravy právnych vzťahov uvedených v odseku 1 je podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti za podmienok a v oblastiach ustanovených týmto zákonom. (§ 1 ods. 2)

39. Podľa § 11 ods. 3 veta prvá zákona č. 447/2008 Z.z., pri výkone lekárskej posudkovej činnosti posudkový lekár vychádza z aktuálneho lekárskeho nálezu na účely kompenzácie, na účely preukazu, na účely parkovacieho preukazu, na účely posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie a posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas podľa § 40 ods. 6 (ďalej len „lekársky nález“), ak tento zákon neustanovuje inak.

40. Podľa § 11 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z.z. lekársky nález je na účely tohto zákona aktuálny, ak nie je starší ako šesť mesiacov.

41. Podľa § 11 ods. 11 veta prvá zákona č. 447/2008 Z.z. výsledkom lekárskej posudkovej činnosti je lekársky posudok, ktorý obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, závery k jednotlivým druhom odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým

zdravotným postihnutím podľa § 14 a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ak tento zákon neustanovuje inak.

42. Podľa § 11 ods. 13 zákona č. 447/2008 Z.z. na účely parkovacieho preukazu lekársky posudok obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo či fyzická osoba má praktickú alebo úplnú slepotu oboch očí a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu.

43. Podľa § 13 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z.z., výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je posudkový záver, ktorého obsahom sú sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie, ktoré má fyzická osoba v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia a návrh kompenzácie vo všetkých jej oblastiach.

44. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. na základe lekárskeho posudku podľa § 11 ods. 11 a na základe posudkového záveru podľa § 13 ods. 9 príslušný orgán vypracúva komplexný posudok na účely kompenzácie, ktorý obsahuje

- a) mieru funkčnej poruchy,
- b) vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím,
- c) sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie,
- d) návrh druhu peňažného príspevku na kompenzáciu,
- e) vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na sprievodcu,
- f) vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo či má praktickú slepotu alebo úplnú slepotu oboch očí,
- g) termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ak ho určí posudkový lekár,
- h) odôvodnenie komplexného posudku

VI.

A/

i. Parkovací preukaz

ii. Peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla

iii. Peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla

*

Relevantná právna úprava k parkovaciemu preukazu

45. Podľa § 14 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z.z. fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, ak nie je schopná na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jej prirodzenej dôstojnosti

- a) premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb a k prostriedku železničnej dopravy a späť,
- b) nastupovať do vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a do prostriedku železničnej dopravy, udržať sa v ňom počas jazdy a vystupovať z vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a z prostriedku železničnej dopravy alebo
- c) zvládnuť z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia inú situáciu vo vozidle verejnej hromadnej dopravy osôb a v prostriedku železničnej dopravy najmä z dôvodu poruchy správania pri duševných ochoreniach, vertebrobasilárnej insuficiencie s ťažkými závratmi, straty dvoch končatín, kardiopulmonálnej nedostatočnosti ťažkého stupňa, ťažkej poruchy sfinkterov alebo cystickej fibrózy s pľúcnyimi a gastrointestinálnymi prejavmi.

46. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná podľa posudku na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom podľa § 14 ods. 6 alebo má praktickú slepotu alebo úplnú slepotu oboch očí, vyhotoví príslušný orgán parkovací preukaz

na základe právoplatného rozhodnutia o parkovacom preukaze.

**

Relevantná právna úprava k peňažnému príspevku na kúpu osobného motorového vozidla

47. Podľa § 34 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, možno poskytnúť peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla.

***

Relevantná právna úprava k peňažnému príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla

48. Podľa § 38 ods. 1 písm. b/ bod 2 zákona č. 447/2008 Z.z., fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov, možno poskytnúť peňažný príspevok na zvýšené výdavky, ak tento zákon neustanovuje inak súvisiace so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla;

49. Podľa § 38 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z.z., zvýšené výdavky súvisiace so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla na účely tohto zákona sú výdavky na pohonné látky, ktoré slúžia na jeho prevádzku, ktoré fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím využíva na pracovné aktivity, vzdelávacie aktivity, rodinné aktivity alebo občianske aktivity. Podmienka využívania osobného motorového vozidla na pracovné aktivity je splnená aj vtedy, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím podniká, prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť v mieste svojho trvalého pobytu.

50. Podľa § 38 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z.z. peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla možno poskytnúť fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a ktorá

a) je vlastníkom alebo držiteľom osobného motorového vozidla, alebo

b) nie je vlastníkom alebo držiteľom osobného motorového vozidla a jej prepravu zabezpečuje fyzická osoba, ktorá nemá oprávnenie na vykonávanie prepravy.

51. Najvyšší súd z obsahu súdneho spisu ako aj relevantnej časti administratívneho spisu žalovaného mal preukázané, že žalobkyňa žiadosťou zo 17. augusta 2016 na predpísanom tlačive požiadala o vyhotovenie parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím a žiadosťami z 18. augusta 2016 na predpísaných tlačivách požiadala o poskytnutie peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla a peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla. Prvostupňový správny orgán rozhodnutím zo 4. októbra 2016,

Číslo: ZA1/OPPnKTZPaPČ/SOC/2016/73386-0005 nevyhovel žiadosti žalobkyne o vyhotovenie parkovacieho preukazu, rozhodnutím zo 7. októbra 2016,

Číslo: ZA1/OPPKTZPaPČ/PPnK/SOC/2016/73325 nevyhovel žiadosti a nepriznal peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla a rozhodnutím zo 6. októbra 2016,

Číslo: ZA1/OPPKTZPaPČ/PPnK/SOC/2016/73323 nevyhovel žiadosti a nepriznal peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla.

52. Dôvod, pre ktorý prvostupňový správny orgán nevyhovel predmetným žiadosťiam žalobkyne spočíval v tom, že u žalobkyne nebola splnená zákonom stanovená podmienka odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom.

53. Podklad pre vydanie týchto rozhodnutí tvoril Komplexný posudok z 28. septembra 2016, Číslo: ZA1/OPPNKTZPAPČ/SOC/2016/73384, PO 467/2016 Rj vychádzajúci z Lekárskeho posudku z 23. septembra 2016, číslo 2016/325189 (lekársky nález z Oftalmologického vyšetrenia z marca 2016; MUDr. E. a z Neurologického vyšetrenia z apríla 2016; MUDr. O.), a výsledkov plynúcich zo sociálnej posudkovej činnosti z tzv. Posudkového záveru z 23. septembra 2016.

54. Na základe podaného odvolania, žalovaný v odvolacom konaní opätovne pristúpil k vypracovaniu nového Lekárskeho posudku zo 7. decembra 2016, číslo: ZA/2016/13708/2 v ktorom bolo posudkovým lekárom opätovne konštatované, že v prípade žalobkyne sa jedná o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím so stanovenou mierou funkčnej poruchy 80% podľa prílohy č. 3 k zákonu č. 447/2008 Z.z. [položka VI. Zrak, bod 3. Slabozrakosť (V 3/60 - 6/60), písm. a/ Deti a mladiství do skončenia školskej dochádzky]. Následne dňa 21. decembra 2016 žalovaný pod číslom ZA/2016/13708/3-MAG vyhotovil Komplexný posudok, podklad ktorého v zmysle už vyššie citovaného ustanovenia § 15 ods. 1 v spojení s § 55 ods. 6,7 zákona č. 447/2008 Z.z. tvoril Lekársky posudok zo 7. decembra 2016.

55. Žalovaný na základe vyššie uvedených podkladov a záverov z nich plynúcich rozhodol o odvolaní žalobkyne tak, že toto zamietol a prvostupňové rozhodnutia uvedené v bode 51 tohto rozsudku potvrdil.

56. Najvyšší súd po preskúmaní súdneho a pripojeného administratívneho spisu žalovaného konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchytil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská, preto sa s ním stotožňuje.

57. V tejto časti prejednávanej veci nebolo sporné, že žalobkyňa je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 80%. Spornou však zostala otázka odkázanosti osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom.

58. Parkovací preukaz vyhotoví, peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla a peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla poskytne príslušný orgán fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím spĺňajúcej zákonom stanovenú podmienku odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Pre úplnosť najvyšší súd uvádza, že v súvislosti s vyhotovením parkovacieho preukazu sa vyhotoví parkovací preukaz aj fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím majúcej praktickú slepotu alebo úplnú slepotu oboch očí, avšak vzhľadom na to, že praktická slepota alebo úplná slepota oboch očí u žalobkyne nebola konštatovaná, v predmetnej veci bolo potrebné posudzovať aj splnenie podmienok na vyhotovenie parkovacieho preukazu v kontexte jej odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. To znamená, že musí ísť o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá nie je schopná na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jej prirodzenej dôstojnosti premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb a k prostriedku železničnej dopravy a späť, nastupovať do vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a do prostriedku železničnej dopravy, udržať sa v ňom počas jazdy a vystupovať z vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a z prostriedku železničnej dopravy alebo zvládnuť z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia inú situáciu vo vozidle verejnej hromadnej dopravy osôb a v prostriedku železničnej dopravy najmä z dôvodu poruchy správania pri duševných ochoreniach, vertebrobasilárnej insuficiencie s ťažkými závratmi, straty dvoch končatín, kardiopulmonálnej nedostatočnosti ťažkého stupňa alebo ťažkej poruchy sfinkterov.

59. Najvyšší súd uvádza, že v zmysle ustanovenia § 55 ods. 6, 7 zákona č. 447/2008 Z.z. je podkladom na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu komplexný posudok a o parkovacom preukaze lekársky posudok podľa § 11 ods. 13 alebo podľa § 11 ods. 15 alebo komplexný posudok, ak bol vypracovaný. Lekársky posudok je jedným z dôkazov v správnom konaní, ktorý hodnotí orgán verejnej správy ako ktorýkoľvek iný dôkaz, pričom však nie je oprávnený posudzovať správnosť v ňom uvedených záverov, ale hodnotí iba to, či úvahy posudkového lekára zodpovedajú zásadám logiky a skutkovým záverom vyplývajúcim z dôkazov vykonaných orgánom verejnej správy. Konajúci orgán ho

nemôže označiť ako nesprávny a nahradiť ho vlastným posúdením skutočnosti z odbornej stránky. Posudok, ktorý spĺňa požiadavky úplnosti, celistvosti a presvedčivosti a ktorý sa vysporiada so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami býva spravidla rozhodujúcim dôkazom pre posúdenie správnosti a zákonnosti preskúmaného rozhodnutia. Podľa názoru najvyššieho súdu v prejednávacom prípade posudkovým lekárom vypracovaný lekársky posudok z 23. septembra 2016 (v spojení s lekárskeým posudkom zo 7. decembra 2016) náležitosti kladené na lekárske posudok v zmysle § 11 ods. 11 a 13 zákona č. 447/2008 Z.z. spĺňa. Je z nich zrejmá miera funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, závery k jednotlivým druhom odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14 spolu s vyjadrením, že fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom vrátane odôvodnenia. Vo vzťahu k odkázanosti na individuálnu prepravu posudkový lekár konštatoval, že cit.: „Po prekonanom úraze, následnej kúpeľnej a prebiehajúcej rehabilitačnej liečbe došlo u pacientky k stabilizácii zdravotného stavu, v zmysle zlepšenia mobility. Plánovaná je ďalšia kúpeľná liečba s predpokladom ďalšieho zlepšenia mobility pacientky. Pravú stranu tela má ešte slabšiu, ale dokáže sa samostatne pohybovať, dokáže písať pravou rukou, v sebaobslužných činnostiach je sebestačná. Orientácia je primeraná, chôdza samostatná, paretická 1 dx, ľahko ataktická - bez opory zdravotníckych pomôcok možná i na dlhšiu vzdialenosť s oddychovaním, bez porúch kontinencie. Nie je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. V sprievode druhej osoby je schopná sa prepravovať prostriedkami verejnej hromadnej dopravy osôb (dôjde k nim, nastúpi a vystúpi z nich, udrží sa a zvládne inú situáciu v nich počas jazdy).“ Tieto závery vychádzajú aj z posudkového záveru vyhotoveného dňa 23. septembra 2016 za prítomnosti žalobkyne a jej matky. Z posudkového záveru vyplýva, že mobilita žalobkyne je zachovaná, samostatná bez opory zdravotníckych pomôcok, ortopedické pomôcky na zabezpečenie mobility nepoužíva, chôdza je možná i na dlhšie vzdialenosti s oddychom, vzdialenosť zastávky verejnej hromadnej dopravy od miesta bydliska cca 100 metrov, dokáže sa premiestniť v sprievode inej fyzickej osoby (je odkázaná na sprievodcu, preukaz vyhotovený na základe predchádzajúceho posúdenia), usedí počas jazdy a iné situácie v prostriedkoch verejnej hromadnej dopravy zvláda. Tieto zistenia boli získané a spísané za prítomnosti žalobkyne a jej matky v pozícii zákonnej zástupkyne, pričom s týmito závermi vyjadrili súhlas, čo potvrdili svojimi vlastnoručnými podpismi.

60. Najvyšší súd v zmysle uvedeného ustálil, že oba správne orgány dostatočne podrobne a zrozumiteľne vysvetlili, prečo a z akých konkrétnych dôvodov žalobkyňa nespĺňa zákonnú podmienku odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Neboli preukázané žiadne také skutočnosti, ktoré by zákonnosť rozhodnutia žalovaného spochybnili. Právny záver, že žalobkyňa podmienky na vyhotovenie parkovacieho preukazu, na priznanie peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla a na priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla nespĺňa, považuje za správny, v súlade so zákonom a dostatočne zdôvodnený. Žalobkyňa tvrdila, že jej zdravotný stav sa markantne zhoršuje avšak, toto tvrdenie v priebehu správneho konania žiadnymi relevantnými lekárskeými nálezmi nepreukázala. Tiež neboli preukázané také skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné dospieť k záveru, že zdravotné postihnutie žalobkyne znemožňuje na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jej prirodzenej dôstojnosti premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb a k prostriedku železničnej dopravy a späť, nastupovať do vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a do prostriedku železničnej dopravy, udržať sa v ňom počas jazdy a vystupovať alebo zvládnuť v ňom z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia inú situáciu. V tomto smere sú lekárske posudky ako aj posudkový záver jednoznačné.

61. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, najvyšší súd zastáva rovnaký názor ako súd krajský, a teda aj žalované správne orgány, že žalobkyňa základnú zákonnú podmienku na vyhotovenie parkovacieho preukazu, ako aj priznanie peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla a peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla nespĺnila. Krajský súd teda správne postupom podľa § 190 SSP žalobu ako nedôvodnú zamietol.

VII.

B/

- i. Peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou
- ii. Peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia

62. Podľa § 38 ods. 1 písm. b/ bod 1 zákona č. 447/2008 Z.z. fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov, možno poskytnúť peňažný príspevok na zvýšené výdavky, ak tento zákon neustanovuje inak súvisiace s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia;

*

Relevantná právna úprava k hygiene

63. Podľa § 14 ods. 8 zákona č.447/2008 Z.z, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou, ak má zdravotné postihnutie uvedené v prílohe č. 6.

64. Podľa § 38 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z.z. zvýšené výdavky na zabezpečenie hygieny na účely tohto zákona sú výdavky súvisiace so zabezpečovaním bežnej osobnej hygieny a hygieny domácnosti v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia fyzickej osoby uvedeného v prílohe č. 6.

**

Relevantná právna úprava k opotrebovaniu šatstva, bielizne a obuvi a bytového zariadenia

65. Podľa § 14 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z.z. fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s opotrebovaním šatstva, bielizne a obuvi a bytového zariadenia, ak má chronický stav alebo používa technicky náročnú pomôcku uvedené v prílohe č. 7.

66. Podľa § 38 ods. 7 zákona č. 447/2008 Z.z. zvýšené výdavky súvisiace s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia na účely tohto zákona sú výdavky spojené s obnovou a s nákupom predmetov bežnej osobnej spotreby a bytovej spotreby, ktoré sa nadmerne opotrebúvajú v dôsledku chronických stavov a používania technicky náročných pomôcok uvedených v prílohe č. 7.

67. Najvyšší súd z obsahu súdneho spisu ako aj relevantnej časti administratívneho spisu žalovaného mal preukázané, že žalobkyňa žiadosťou z 18. augusta 2016 na predpísanom tlačive požiadala o poskytnutie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia. Prvostupňový správny orgán rozhodnutím zo 6. októbra 2016,

Číslo: ZA1/OPPKTZPaPC/PPnK/SOC/2016/73326 nevyhovel žiadosti žalobkyne o poskytnutie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia.

68. Dôvod, pre ktorý prvostupňový správny orgán nevyhovel predmetnej žiadosti žalobkyne spočíval v tom, že u žalobkyne nebola splnená zákonom stanovená podmienka, že by žalobkyňa trpela takým ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré by patrilo do zoznamu zdravotných postihnutí na účely poskytovania peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou v zmysle Prílohy č. 6 k zákonu č. 447/2008 Z.z. a tiež na účely peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia sa u žalobkyne nejednalo o chronický stav a taktiež nepoužíva technicky náročné pomôcky uvedené v Prílohe č. 7 k zákonu č. 447/2008 Z.z.

69. Podklad pre vydanie tohto rozhodnutia tvoril Komplexný posudok z 28. septembra 2016, Číslo: ZA1/OPPNKTZPAPČ/SOC/2016/73384, PO 467/2016 Rj vychádzajúci z Lekárskeho posudku z 23. septembra 2016, číslo 2016/325189 (lekársky nález z Oftalmologického vyšetrenia z marca 2016; MUDr. E. a z Neurologického vyšetrenia z apríla 2016; MUDr. O.) a výsledkov plynúcich zo sociálnej posudkovej činnosti z tzv. Posudkového záveru z 23. septembra 2016.

70. Na základe podaného odvolania, žalovaný v odvolacom konaní opätovne pristúpil k vypracovaniu nového Lekárskeho posudku zo 7. decembra 2016, číslo: ZA/2016/13708/2 v ktorom bolo posudkovým lekárom opätovne konštatované, že v prípade žalobkyne sa jedná o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím so stanovenou mierou funkčnej poruchy 80% podľa prílohy č. 3 k zákonu č. 447/2008 Z.z. [položka VI. Zrak, bod 3. Slabozrakosť (V 3/60 - 6/60), písm. a/ Deti a mladiství do skončenia školskej dochádzky]. Následne dňa 21. decembra 2016 žalovaný pod číslom ZA/2016/13708/3-MAG vyhotovil Komplexný posudok, podklad ktorého v zmysle už vyššie citovaného ustanovenia § 15 ods. 1 v spojení s § 55 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z.z. tvoril Lekársky posudok zo 7. decembra 2016.

71. Žalovaný na základe vyššie uvedených podkladov a záverov z nich plynúcich rozhodol o odvolaní žalobkyne tak, že toto zamietol a prvostupňové rozhodnutie uvedené v bode 67 tohto rozsudku potvrdil.

72. Najvyšší súd po preskúmaní súdneho a pripojeného administratívneho spisu žalovaného konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská, preto sa s ním stotožňuje.

73. V tejto časti prejednávanej veci nebolo sporné, že žalobkyňa je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 80 %. Spornou však zostala otázka, či žalobkyňa spĺňa zákonné podmienky na priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia.

74. Z vyššie citovaného ustanovenia § 14 ods. 8 zákona č. 447/2008 Z.z. vyplýva, že fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou, ak má zdravotné postihnutie uvedené v prílohe č. 6, teda závažné ochorenia kože a kožných adnex, stavy s chronickou sekréciou z fistúl a stomii s potrebou častého ošetrovania (viac ako trikrát denne) a ostatné postihnutia (a/ stresová inkontinencia moču III. stupňa, b/ úplná inkontinencia moču (podmienená organicky), c/ úplná inkontinencia stolice). Z obsahu administratívneho spisu ako aj z vyjadrení žalobkyne nevyplýva, že by táto spĺňala podmienku na priznanie tohto typu peňažného príspevku. V zmysle Posudkového záveru z 23. septembra 2016 bolo riadne preukázané, že žalobkyňa nie je inkontinentná, taktiež stómia ani kožné ochorenia neboli u žalobkyne preukázané, respektíve tieto nedoložila relevantnými lekárskymi nálezi.

75. Z vyššie citovaného § 14 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z.z. vyplýva, že fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s opotrebovaním šatstva, bielizne a obuvi a bytového zariadenia, ak má chronický stav alebo používa technicky náročnú pomôcku uvedené v prílohe č. 7. Za chronický stav považuje zákon č. 447/2008 Z.z. ťažké spastické obrny a chabé obrny dolných končatín, mozgové, mozočkové a miešne dysfunkcie podmieňujúce ťažké poruchy chôdze, stavy so stuhnutím kolenného kĺbu alebo bedrového kĺbu trvalého charakteru bez možnosti ovplyvnenia tohto stavu ďalšou liečbou, úplnú slepota oboch očí, praktickú slepota oboch očí. Za technicky náročnú pomôcku menovaný zákon považuje elektrické vozíky, mechanické vozíky, kočíky, chodúľky, kralery, ortézy z tuhých materiálov (dlahy, výstuže, pružiny) - ortézy krku, trupu, bedra a lumbálnej oblasti, ortézy horných končatín okrem ortéz prstov a ruky, ktoré nemajú uchytenie na predlaktí, ortézy dolných končatín okrem ortéz prstov a nohy, ktoré nemajú uchytenie na predkolení, tiež protézy - protézy horných končatín okrem protéz prstov a ruky, ktoré nemajú uchytenie tuhou objímkou na predlaktí, protézy dolných končatín okrem protéz chodidla, ktoré sú kompenzované výplňou a ortopedickou obuvou a nemajú uchytenie tuhou objímkou na predkolení. Vzhľadom na to, že

v konaní bolo preukázané, že žalobkyňa nemá chronický stav ochorenia, tiež nepoužíva technicky náročnú pomôcku, správne orgány správne konštatovali, že nie je odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s opotrebovaním šatstva, bielizne a obuvi a bytového zariadenia.

76. Najvyšší súd v zmysle uvedeného ustálil, že oba správne orgány dostatočne podrobne a zrozumiteľne vysvetlili, prečo a z akých konkrétnych dôvodov žalobkyňa nespĺňa zákonné podmienky na priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia. Neboli preukázané žiadne také skutočnosti, ktoré by zákonnosť rozhodnutia žalovaného spochybnili. Právny záver, že žalobkyňa podmienky na priznanie tohto typu peňažného príspevku nespĺňa, považuje za správny, v súlade so zákonom a dostatočne zdôvodnený. V tomto smere sú lekárske posudky ako aj posudkový záver jednoznačné, pričom žalobkyňa opak nepreukázala.

77. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, najvyšší súd zastáva rovnaký názor ako súd krajský, a teda aj žalované správne orgány, že žalobkyňa základnú zákonnú podmienku na priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia nespĺnila. Krajský súd teda správne postupom podľa § 190 SSP žalobu ako nedôvodnú zamietol.

VIII.

C/ Peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby

*

Relevantná právna úprava k peňažnému príspevku na opatrovanie

78. Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby na účely tohto zákona, ak je odkázaná na osobnú asistenciu, opatrovanie alebo sociálnu službu podľa osobitného predpisu. 9a)

79. Podľa § 40 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z., ak fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá dovŕšila šesť rokov veku a je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na opatrovanie, opatruje fyzická osoba uvedená v odsekoch 3 a 4, možno fyzickej osobe, ktorá opatruje, poskytnúť peňažný príspevok na opatrovanie.

80. Podľa § 39 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. opatrovanie na účely tohto zákona je pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na opatrovanie podľa § 14 ods. 4, ak tento zákon neustanovuje inak.

81. Podľa § 39 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z.z. účelom opatrovania je zabezpečiť každodenne pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím pri úkonoch sebaobsluhy, pri úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri realizovaní sociálnych aktivít s cieľom zotrvať v prirodzenom domacom prostredí.

82. Podľa § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z.z. fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na opatrovanie, ak stupeň jej odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby je V alebo VI podľa osobitného predpisu. 10) [(odkaz na § 49 ods. 10 a 12 a príloha č. 3 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov; (ďalej len „zákon č. 448/2008 Z.z.“); pozn. súdu]].

83. Podľa § 49 ods. 10 zákona č. 448/2008 Z.z. odkázanosť fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby na účely poskytnutia sociálnej služby sa posudzuje podľa prílohy č. 3. Pri posudzovaní odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby sa dosiahnuté body podľa prílohy č. 3 písm. A v prvom bode až dvanástom bode sčítajú. Stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby a priemerný rozsah odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby v hodinách sa určí

na základe celkového počtu bodov.

84. Podľa § 49 ods. 12 zákona č. 448/2008 Z.z, ak fyzická osoba pri posudzovaní odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 písm. A dvanásteho bodu dosiahne 0 bodov, jej stupeň odkázanosti je VI a na body dosiahnuté podľa prílohy č. 3 písm. A prvého bodu až jedenásteho bodu sa neprihliada.

85. Najvyšší súd z obsahu súdneho spisu ako aj relevantnej časti administratívneho spisu žalovaného mal preukázané, že zákonná zástupkyňa žalobkyne žiadosťou z 25. augusta 2016 na predpísanom tlačive požiadala o poskytnutie peňažného príspevku na opatrovanie. Prvostupňový správny orgán rozhodnutím zo 6. októbra 2016,

Číslo: ZA1/OPPKTZPaPC/PPnK/SOC/2016/73773 nevyhovel predmetnej žiadosti o poskytnutie peňažného príspevku na opatrovanie.

86. Dôvod, pre ktorý prvostupňový správny orgán nevyhovel predmetnej žiadosti spočíval v tom, že u žalobkyne nebola splnená zákonom stanovená podmienka dosiahnutia V. alebo VI. stupňa jej odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby. U žalobkyne sa jednalo o I. stupeň odkázanosti - 105 bodov.

87. Podklad pre vydanie tohto rozhodnutia tvoril Komplexný posudok z 28. septembra 2016, Číslo: ZA1/OPPNKTZPAPČ/SOC/2016/73384, PO 467/2016 Rj vychádzajúci z Lekárskeho posudku z 23. septembra 2016, číslo 2016/325189 (lekársky nález z Oftalmologického vyšetrenia z marca 2016; MUDr. E. a z Neurologického vyšetrenia z apríla 2016; MUDr. O.) a výsledkov plynúcich zo sociálnej posudkovej činnosti z tzv. Posudkového záveru z 23. septembra 2016.

88. Na základe podaného odvolania, žalovaný v odvolacom konaní opätovne pristúpil k vypracovaniu nového Lekárskeho posudku zo 7. decembra 2016, číslo: ZA/2016/13708/2 v ktorom bolo posudkovým lekárom opätovne konštatované, že v prípade žalobkyne sa jedná o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím so stanovenou mierou funkčnej poruchy 80% podľa prílohy č. 3 k zákonu č. 447/2008 Z.z. [položka VI. Zrak, bod 3. Slabozrakosť (V 3/60 - 6/60), písm. a/ Deti a mladiství do skončenia školskej dochádzky]. Následne dňa 21. decembra 2016 žalovaný pod číslom ZA/2016/13708/3-MAG vyhotovil Komplexný posudok, podklad ktorého v zmysle už vyššie citovaného ustanovenia § 15 ods. 1 v spojení s § 55 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z.z. tvoril Lekársky posudok zo 7. decembra 2016. Na rozdiel však od posúdenia posudkového lekára prvostupňového správneho orgánu, posudkový lekár žalovaného znížil počet bodov odkázanosti žalobkyne zo 105 na 95 (v časti Obliekanie, vyzliekanie - 5 bodov a Orientácia v prostredí - 5 bodov), čím došlo k jej zaradeniu do vyššieho stupňa odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby - II.

89. Nakoľko však, i napriek uvedenej zmene žalobkyňa nespĺnila zákonnú podmienku odkázanosti v zmysle § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z.z. (vyžaduje sa V. alebo VI. stupeň), žalovaný rozhodol o odvolaní tak, že toto zamietol a prvostupňové rozhodnutie uvedené v bode 85 tohto rozsudku potvrdil.

90. Najvyšší súd po preskúmaní súdneho a príslušných častí pripojeného administratívneho spisu žalovaného dospel k záveru že, žaloba je v tejto časti nedôvodná.

91. V tejto časti prejednávanej veci spornou zostala otázka, či žalobkyňa spĺňa zákonné podmienky na priznanie peňažného príspevku na opatrovanie.

92. Z vyššie citovaného ustanovenia § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z.z. v spojení s § 49 ods. 10 a 12 a k tomu prislúchajúcej Prílohy č. 3 k zákonu č. 448/2008 Z.z. vyplýva, že fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na opatrovanie, ak stupeň jej odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby je V alebo VI podľa osobitného predpisu. Zásadným podkladom, z ktorého žalované správne orgány vychádzali bol Lekársky posudok z 23. septembra 2016, súčasť ktorého tvorila Príloha č. 3 k zákonu č. 448/2008 Z.z. s vyznačeným stupňom odkázanosti v spojení s Posudkovým záverom z 23. septembra 2016, z ktorého vyplýva, že žalobkyňa v oblasti samoobsluhy potrebuje pomoc pri podávaní

liekov (matka dohliada, aby nezabudla na ich užívanie), je však sebestačná pri umývaní tváre, rúk, oblečie a vyzlečie sa sama, obuje sa sama, osprchuje a naje sa sama. Pomoc potrebuje pri prácach v domácnosti a sprievod druhej osoby mimo bydliska. Tieto zistenia boli získané a spísané za prítomnosti žalobkyne a jej matky v pozícii zákonnej zástupkyne, pričom s týmito závermi vyjadrili súhlas, čo potvrdili svojimi vlastnoručnými podpismi. Na základe týchto zistení posudkový lekár ustálil stupeň odkázanosti v zmysle Prílohy č. 3 k zákonu č. 448/2008 Z.z. na 105 bodov, čomu zodpovedá I. stupeň odkázanosti. Podľa týchto záverov je žalobkyňa plne sebestačná v oblasti stravovania a pitného režimu, vyprázdňovania močového mechúra a hrubého čreva, osobnej hygieny, celkového kúpeľa, obliekania, vyzliekania, zmeny polohy, sedenia a státia, orientácie v prostredí a potrebe dohľadu. Čiastočnú odkázanosť konštatoval v oblasti pohybu po schodoch, po rovine a v dodržiavaní liečebného režimu. Posudkový lekár žalovaného v novom Lekárskom posudku zo 07. decembra 2016, prílohu ktorého tvoril vyplnený spôsob posudzovania odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri jednotlivých činnostiach, zmenil stupeň odkázanosti žalobkyne z I. stupňa na stupeň II. s počtom bodov 95. Ku níženiu bodového ohodnotenia pristúpil v oblasti Obliekania a vyzliekania a orientácie v prostredí. I napriek uvedenej zmene, žalobkyňa nedosiahla zákonom predpokladaný stupeň odkázanosti.

93. Najvyšší súd v zmysle uvedeného ustálil, že oba správne orgány dostatočne podrobne a zrozumiteľne vysvetlili, prečo a z akých konkrétnych dôvodov žalobkyňa nespĺňa zákonné podmienky na priznanie peňažného príspevku na opatrovanie. Neboli preukázané žiadne také skutočnosti, ktoré by zákonnosť rozhodnutia žalovaného spochybnili. Právny záver, že žalobkyňa podmienky na priznanie tohto typu peňažného príspevku nespĺňa, považuje za správny, v súlade so zákonom a dostatočne zdôvodnený. V tomto smere sú lekárske posudky ako aj posudkový záver jednoznačné, pričom žalobkyňa opak nepreukázala.

94. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, najvyšší súd zastáva rovnaký názor ako súd krajský, a teda aj žalované správne orgány, že žalobkyňa základnú zákonnú podmienku na priznanie peňažného príspevku na opatrovanie nespĺnila. Krajský súd potom správne postupom podľa § 190 SSP žalobu ako nedôvodnú i v tejto časti zamietol.

IX.

D/ Peňažné príspevky na kúpu pomôcok (elektronická čítacia lupa, mobilný telefón, kalkulačka s hlasovým výstupom, tlačiareň, stolový alebo prenosný osobný počítač, špeciálny aplikačný program, špeciálny program, elektronická čítacia lupa stolová, scanner na optické rozpoznávanie).

*

Relevantná právna úprava k peňažnému príspevku na kúpu pomôcky

95. Podľa § 14 ods. 5 zákona č. 447/2008 Z.z. fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na pomôcku, na úpravu pomôcky, na zdvíhacie zariadenie, na úpravu osobného motorového vozidla, na úpravu bytu, na úpravu rodinného domu alebo na úpravu garáže, ak sociálne dôsledky jej ťažkého zdravotného postihnutia možno prekonať alebo zmierniť pomôckou, úpravou pomôcky, zdvíhacím zariadením, úpravou osobného motorového vozidla alebo úpravou bytu, rodinného domu alebo garáže.

96. Podľa § 24 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na pomôcku, možno poskytnúť peňažný príspevok na kúpu pomôcky, peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky a peňažný príspevok na úpravu pomôcky.

97. Podľa § 24 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z.z., pomôcka na účely tohto zákona je vec, technologické zariadenie alebo jeho časť, ktoré umožňujú alebo sprostredkujú fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím vykonávať činnosti, ktoré by bez ich použitia nemohla vykonávať sama alebo vykonávanie týchto činností by bolo spojené s nadmernou fyzickou záťažou alebo neúmernou dĺžkou trvania činnosti.

Pomôcka je aj špeciálny softvér alebo aktualizácia softvéru, ktoré umožňujú fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím používať počítač a iné technické zariadenia. Za pomôcku sa považuje aj pes so špeciálnym výcvikom. Osobné motorové vozidlo sa považuje za pomôcku len na účely výcviku, ak tento zákon neustanovuje inak.

98. Podľa § 24 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z.z. peňažný príspevok na kúpu pomôcky, peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky a peňažný príspevok na úpravu pomôcky možno poskytnúť, len ak sa pomôcka neposkytuje ani nepožičiava na základe verejného zdravotného poistenia,³⁷⁾ (zákon č. 577/2004 Z.z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov; pozn. pod čiarou) s výnimkou druhého mechanického vozíka, druhého elektrického vozíka alebo druhého načúvacieho aparátu. Druhý mechanický vozík je aj druhý jednoduchý kočík alebo druhý špeciálne upravený kočík.

99. Podľa § 24 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z.z. peňažný príspevok na kúpu pomôcky možno poskytnúť len na pomôcky uvedené v zozname pomôcok na zmiernenie alebo prekonanie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len „zoznam pomôcok“). Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím možno poskytnúť peňažný príspevok na kúpu viacerých pomôcok, ak spĺňa podmienky na poskytnutie peňažného príspevku na kúpu každej z týchto pomôcok.

100. Najvyšší súd z obsahu súdneho spisu ako aj relevantnej časti administratívneho spisu žalovaného mal preukázané, že žalobkyňa celkovo deviatimi (9) žiadosťami z 18. augusta 2016 na predpísaných tlačivách požiadala o poskytnutie peňažného príspevku na kúpu pomôcky; konkrétne sa jednalo o elektronickú čítaciu lupu, mobilný telefón, kalkulačku s hlasovým výstupom, tlačiareň, stolový alebo prenosný osobný počítač, špeciálny aplikačný program, špeciálny program, elektronickú čítaciu lupu stolovú, scanner na optické rozpoznávanie. Prvostupňový správny orgán následne rozhodnutím zo 6. októbra 2016,

Číslo: ZA1/OPPKTZPaPC/PPnK/SOC/2016/73337, nevyhovel žiadosti a nepriznal peňažný príspevok na kúpu pomôcky - elektronická čítacia lupa, rozhodnutím zo 6. októbra 2016, Číslo: ZA1/OPPKTZPaPC/PPnK/SOC/2016/73336, nevyhovel žiadosti a nepriznal peňažný príspevok na kúpu pomôcky - mobilný telefón, rozhodnutím zo 6. októbra 2016, Číslo: ZA1/OPPKTZPaPC/PPnK/SOC/2016/73334, nevyhovel žiadosti a nepriznal peňažný príspevok na kúpu pomôcky - kalkulačka s hlasovým výstupom, rozhodnutím zo 6. októbra 2016, Číslo: ZA1/OPPKTZPaPC/PPnK/SOC/2016/73333, nevyhovel žiadosti a nepriznal peňažný príspevok na kúpu pomôcky - tlačiareň, rozhodnutím zo 6. októbra 2016, Číslo: ZA1/OPPKTZPaPC/PPnK/SOC/2016/73332, nevyhovel žiadosti a nepriznal peňažný príspevok na kúpu pomôcky - stolový alebo prenosný osobný počítač, rozhodnutím zo 6. októbra 2016, Číslo: ZA1/OPPKTZPaPC/PPnK/SOC/2016/73331, nevyhovel žiadosti a nepriznal peňažný príspevok na kúpu pomôcky - špeciálny aplikačný program, rozhodnutím zo 6. októbra 2016, Číslo: ZA1/OPPKTZPaPC/PPnK/SOC/2016/73329, nevyhovel žiadosti a nepriznal peňažný príspevok na kúpu pomôcky - špeciálny program, rozhodnutím zo 6. októbra 2016, Číslo: ZA1/OPPKTZPaPC/PPnK/SOC/2016/73327, nevyhovel žiadosti a nepriznal peňažný príspevok na kúpu pomôcky - elektronická čítacia lupa stolová a rozhodnutím zo 6. októbra 2016, Číslo: ZA1/OPPKTZPaPC/PPnK/SOC/2016/73328 nevyhovel žiadosti a nepriznal peňažný príspevok na kúpu pomôcky - scanner na optické rozpoznávanie.

101. Dôvody, pre ktoré prvostupňový správny orgán nevyhovel predmetným žiadosťam spočívali v tom, že žalobkyňa vzhľadom na charakter svojho ťažkého zdravotného postihnutia nespĺňala legislatívne podmienky na poskytnutie peňažných príspevkov na kúpu príslušných a v žiadosťiach uplatňovaných pomôcok.

102. Podklad pre vydanie rozhodnutí tvoril Komplexný posudok z 28. septembra 2016, Číslo: ZA1/OPPNKTZPAPČ/SOC/2016/73384, PO 467/2016 Rj vychádzajúci z Lekárskeho posudku z 23.

septembra 2016, číslo 2016/325189 (lekársky nález z Oftalmologického vyšetrenia z marca 2016; MUDr. E. a z Neurologického vyšetrenia z apríla 2016; MUDr. O.), a výsledkov plynúcich zo sociálnej posudkovej činnosti z tzv. Posudkového záveru z 23. septembra 2016.

103. Na základe podaného odvolania, žalovaný v odvolacom konaní opätovne pristúpil k vypracovaniu nového Lekárskeho posudku zo 7. decembra 2016, číslo: ZA/2016/13708/2 v ktorom bolo posudkovým lekárom opätovne konštatované, že v prípade žalobkyne sa jedná o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím so stanovenou mierou funkčnej poruchy 80% podľa prílohy č. 3 k zákonu č. 447/2008 Z.z. [položka VI. Zrak, bod 3. Slabozrakosť (V 3/60 - 6/60), písm. a/ Deti a mladiství do skončenia školskej dochádzky]. Následne dňa 21. decembra 2016 žalovaný pod číslom ZA/2016/13708/3-MAG vyhotovil Komplexný posudok, podklad ktorého v zmysle už vyššie citovaného ustanovenia § 15 ods. 1 v spojení s § 55 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z.z. tvoril Lekársky posudok zo 7. decembra 2016.

104. Žalovaný rozhodol o odvolaní tak, že toto zamietol a prvostupňové rozhodnutia uvedené v bode 100 tohto rozsudku potvrdil.

105. Najvyšší súd po preskúmaní súdneho a príslušných častí pripojeného administratívneho spisu žalovaného dospel k záveru že, žaloba je v tejto časti nedôvodná.

106. V tejto časti prejednávanej veci spornou zostala otázka, či žalobkyňa spĺňa zákonné podmienky na priznanie peňažného príspevku na kúpu pomôcok.

107. V zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 24 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. vyplýva, že peňažný príspevok na kúpu pomôcky možno poskytnúť fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na pomôcku. Zásadným podkladom, z ktorého žalované správne orgány vychádzali bol Lekársky posudok z 23. septembra 2016 a Posudkový záver z 23. septembra 2016. Vo vzťahu k odkázanosti na pomôcku posudkový lekár v Lekárskom posudku z 23. septembra 2016 konštatoval, že žalobkyňa trpí postihnutím zraku - slabozrakosťou s tým, že cit.: „... uvedený hendikep je t. č. u pacientky korigovaný používaním okuliarov. S použitím okuliarov, ale aj bez nich prečíta text s veľkosťou písma 12 (Word). Pacientka nie je odkázaná na ňou požadované pomôcky (elektronická čítacia lupa, mobilný telefón, kalkulačka s hlasovým výstupom, tlačiareň, stolový alebo prenosný osobný počítač, špeciálny aplikačný program, špeciálny program, elektronická čítacia lupa stolová, scanner na optické rozpoznávanie). Zrakový hendikep pacientky toho času je možné kompenzovať v prvom rade pomôckami poskytovanými z verejného zdravotného poistenia, a to na základe indikácie príslušného odborného lekára - oftalmológa.“ Tieto závery vychádzajú aj z posudkového záveru vyhotoveného dňa 23. septembra 2016 za prítomnosti žalobkyne a jej matky. Z posudkového záveru vyplýva, že žalobkyňa vidí s okuliarmi, ale aj bez nich, na osobný pohovor k posudkovému lekárovi prišla bez okuliarov s tým, že aj bez nich prečítala text veľkosťou „12“ (Word), do diaľky vidí s okuliarmi, v škole na tabuľu vidí (má problémy len keď niekto píše na tabuľu malé písmená); tiež dokáže písať pravou rukou. V tejto súvislosti najvyšší súd tiež uvádza, že v zmysle už vyššie citovaného § 24 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z.z. sa peňažný príspevok na kúpu pomôcky možno poskytnúť, len ak sa pomôcka neposkytuje ani nepožičiava na základe verejného zdravotného poistenia, s výnimkou druhého mechanického vozíka, druhého elektrického vozíka alebo druhého načúvacieho aparátu s tým, že druhý mechanický vozík je aj druhý jednoduchý kočík alebo druhý špeciálne upravený kočík, pričom (ako vyplýva z príslušného posudkového záveru) očná lekárka žalobkyne zatiaľ okrem okuliarov nepredpisovala žiadne iné pomôcky, žalobkyňa sa ohľadom nich neinformovala a ani ich nežiadala. Tieto zistenia boli získané a spísané za prítomnosti žalobkyne a jej matky v pozícii zákonnej zástupkyne, pričom s týmito závermi vyjadrili súhlas, čo potvrdili svojimi vlastnoručnými podpismi.

108. Najvyšší súd v zmysle uvedeného ustálil, že oba správne orgány i v tejto časti dostatočne podrobne a zrozumiteľne vysvetlili, prečo a z akých konkrétnych dôvodov žalobkyňa nespĺňa zákonné podmienky na priznanie peňažného príspevku na kúpu menovaných pomôcok. Neboli preukázané žiadne také skutočnosti, ktoré by zákonnosť rozhodnutia žalovaného spochybnili. Právny záver, že žalobkyňa

podmienky na priznanie tohto typu peňažného príspevku nespĺňa, považuje za správny, v súlade so zákonom a dostatočne zdôvodnený. V tomto smere sú lekárske posudky ako aj posudkový záver jednoznačné, pričom žalobkyňa opak aj v tomto prípade nepreukázala.

109. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, najvyšší súd zastáva rovnaký názor ako súd krajský, a teda aj žalované správne orgány, že žalobkyňa základnú zákonnú podmienku na priznanie peňažného príspevku na kúpu pomôcok nespĺnila. Krajský súd teda správne postupom podľa § 190 SSP žalobu ako nedôvodnú i v tejto časti zamietol.

X.

110. Žalobkyňa v kasačnej sťažnosti namietala neobjektívnosť posudkových lekárov, nakoľko títo pracujú výlučne pre žalované správne orgány, a preto s určitosťou dospeli k nesprávnym záverom z dôvodu nekomplexného posúdenia zdravotného stavu. V tejto súvislosti najvyšší súd uvádza, že lekársku posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár, ktorý získal odbornú spôsobilosť na výkon špecializovaných pracovných činností v špecializačnom odbore posudkové lekárstvo, alebo odbornú spôsobilosť na výkon certifikovaných pracovných činností v certifikovanej pracovnej činnosti posudkové lekárstvo. Sám zákon č. 447/2008 Z.z. zveril právomoc posudkovým lekárom na vykonávanie lekárskej posudkovej činnosti (§ 11 ods. 2 menovaného zákona). Tvrdenie žalobkyne, že závery posudkových lekárov sú neobjektívne už len z dôvodu štátnozamestnaneckého pomeru posudkových lekárov k orgánom verejnej správy (úrad / ústredie) je preto nesprávne, nakoľko podľa tohto tvrdenia by každý jeden lekársky posudok musel byť považovaný za neobjektívny, nesprávny a vychádzajúci zo zaujatého posudzovania zdravotného stavu účastníkov, a to z dôvodu pomeru posudkového lekára k úradu / ústrediu.

111. K námietke žalobkyne, že krajský súd procesne pochybil, keď vo veci nenariadil pojednávanie a tiež, že žalobkyňu nepoučil o jej procesných právach súd uvádza, že Správny súdny poriadok v § 107 ods. 1 SSP zakotvuje povinnosť správneho súdu nariadiť ústne pojednávanie na prejednanie veci samej, ak a/ o to požiadajú aspoň jeden z účastníkov konania, b/ vykonáva dokazovanie, c/ to vyžaduje verejný záujem, d/ je to na prejednanie veci potrebné alebo e/ tak ustanovuje tento zákon s tým, že podľa odseku 2 v ostatných prípadoch rozhoduje správny súd bez pojednávania. Z uvedeného vyplýva, že správny súd je povinný nariadiť pojednávanie, ak o to požiadajú aspoň jeden z účastníkov konania, alebo tak ustanovuje Správny súdny poriadok (napríklad v konaní o žalobe generálneho prokurátora na rozpustenie politickej strany; § 388). V ostatných prípadoch je správny súd povinný nariadiť vo veci ústne pojednávanie, len ak dospeje k záveru, že je daný jeden (prípadne aj viac) z uvedených dôvodov (vykonanie dokazovania, verejný záujem, je to na prejednanie veci potrebné). Pokiaľ správny súd dospeje k záveru, že nie je daný dôvod na vykonanie dokazovania, nie je vo veci daný verejný záujem, alebo nevyvstala vo veci potreba nariadenia ústneho pojednávania, potom vo veci rozhodne bez nariadenia pojednávania. K takémuto záveru dospel krajský súd aj v tu prejednávannej veci, čo aj relevantným spôsobom v rozsudku uviedol (bod 14 rozsudku). Navyše, pokiaľ mala žalobkyňa za to, že na prejednanie veci je potrebné ústne pojednávanie, nič jej nebránilo sa v tomto zmysle vyjadriť. Na to nepotrebovala žiadne vzdelanie, ani poučenie zo stany konajúceho súdu. Najvyšší súd tiež uvádza, že v danej veci sa síce jednalo o tzv. sociálnu vec (v ktorej vystupovala slabšia strana), táto skutočnosť však bez ďalšieho nezakladala povinnosť správneho súdu obligatórne vo veci nariadiť pojednávanie. V opačnom prípade, by takáto možnosť bola výslovne uvedená v zákone podobne ako už v prípade zmieňovaného konania podľa § 388 SSP. Neobstojí poukaz žalobkyne na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. mája 2011, sp.zn. 9Sžso/35/2011, nakoľko na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy (§ 250f ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku), z ktorej vychádzalo aj menované uznesenie, správny súd postupujúci v intenciách Správneho súdneho poriadku nemusí žalobcu, ani žalovaného (prípadne ďalších účastníkov) vyzývať, aby sa k prejednaniu veci bez nariadenia pojednávania vyjadrili. Taktiež neobstojí poukaz žalobkyne na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 12. januára 2017, sp.zn. II. ÚS 675/2016, pojednávajúci (okrem iného) aj o porušení práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V zmysle predmetného nálezu ústavným súdom konštatované porušenie spočívalo v nedostatku

poučovacej povinnosti všeobecného súdu v otázke pasívnej legitímácie. Konkrétne, pokiaľ žalobca nesprávne v podanej žalobe označil žalovaného s tým, že riadne označenie štátu ako žalovaného účastníka konania je náležitosťou riadneho návrhu, bez ktorého nemožno v konaní pokračovať, súd v zmysle § 43 OSP žalobcu poučí a vyzve ho na doplnenie alebo opravu žaloby. Uvedený nález tak vychádzal z iných skutkových okolností ako tu prejednávaná vec. Na tomto mieste zároveň najvyšší súd zdôrazňuje, že pokiaľ sa účastník konania v súdnom prieskumnom konaní odvoláva na niektoré rozhodnutia všeobecných súdov, prípadne Ústavného súdu Slovenskej republiky, je zároveň jeho dôkazným bremenom preukázať, že skutkový stav má prvky niektorého z rozhodnutí, a nie len uvádzať pre neho vyhovujúce právne závery v týchto rozhodnutiach uvedené. V súvislosti s poučením o procesných právach a povinnostiach, najvyšší súd uvádza, že konajúci krajský súd zaslal zákonnej zástupkyňe žalobkyne „Poučenie o procesných právach a povinnostiach účastníkov konania“, v ktorom bola (okrem iného) poučená aj o tom, že najneskôr vo vyjadrení môže požiadať, aby správny súd vo veci nariadil pojednávanie. Príslušné poučenie bolo zákonnej zástupkyňe doručené do vlastných rúk dňa 16. augusta 2017, čo táto potvrdila vlastnoručným podpisom na príslušnej doručenke preukazujúcej jeho prevzatie. Spolu s poučením bolo zákonnej zástupkyňe doručené zároveň oznámenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku. Pokiaľ by žalobkyňa krajskému súdu oznámila, že žiada vo veci nariadiť pojednávanie, súdu nič nebránilo zrušiť termín verejného vyhlásenia rozsudku a nariadiť pojednávanie podľa § 107 ods. 1 písm. a/ SSP.

112. Pokiaľ žalobkyňa poukazovala na neurologický nález z 20. februára 2017 MUDr. O. a závery z neho plynúce, najvyšší súd uvádza, že v zmysle § 135 ods. 1 SSP, je na rozhodnutie správneho súdu rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy. Vzhľadom na to, že všetky žalobou napadnuté rozhodnutia nadobudli právoplatnosť dňom 16. januára 2017 (s výnimkou rozhodnutia o nevyhovení žiadosti žalobkyne o vyhotovenie parkovacieho preukazu, ktoré nadobudlo právoplatnosť 2. januára 2016) krajský súd bol povinný vychádzať zo stavu účinného ku dňu právoplatnosti. Opačný výklad by predstavoval neprímeraný zásah do postavenia žalovaných správnych orgánov a ich rozhodovacej činnosti, nakoľko každý jeden predložený nový lekárske nález v štádiu konania pred správnym súdom (teda už po nadobudnutí právoplatnosti žalobou napadnutých rozhodnutí) zo strany účastníka konania by bol dôvodom na zrušenie preskúmaného rozhodnutia a opakované ustálenie si skutkového stavu aj vo svetle záverov plynúcich z tohto novopredloženého lekárskeho nálezu, čo by sa však zrejme vymykalo účelu nielen správneho súdnictva (preskúmanie zákonnosti právoplatných rozhodnutí orgánovej verejnej správy), ale aj účelu toho ktorého správneho konania podľa osobitných právnych predpisov. Pokiaľ žalobkyňa disponuje aktuálnymi lekárske nálezmi deklarujúcimi zhoršenie jej zdravotného stavu, nič jej nebráni opätovne požiadať o priznanie príslušných peňažných príspevkov, respektíve sociálnych kompenzácií plynúcich zo zákona č. 447/2008 Z.z. a zmierňujúcich negatívne následky ťažkého zdravotného postihnutia fyzických osôb v spoločnosti.

113. Ku konštatovaniu žalobkyne týkajúceho sa jej poukazu na nepriaznivé vývojové štádia, ktorými bude s najväčšou pravdepodobnosťou prechádzať, najvyšší súd sa plne stotožňuje so žalovaným, že vyjadrenia žalobkyne o tom, aký je predpoklad vývoja jej zdravotných postihnutí sú právne irelevantné, keďže jednotlivé sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia sa posudzujú a odvodzujú len z aktuálneho zdravotného stavu v čase posudzovania.

114. V súvislosti s konštatovaním, že žalobkyňa navštevuje nadáciu pre slabozrakých a nevidiacich, ktorá jej pri dennodennom stretávaní a pozorovaní jej činností doporučila dané pomôcky na zlepšenie kvality jej práce s tým, že jej tieto pomôcky majú uľahčiť plnenie zadaných úloh a skrátiť čas prípravy, najvyšší súd uvádza, že žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala, respektíve do súdneho spisu / administratívneho spisu v priebehu správneho konania nedoložila listinu preukazujúcu ňou zmieňované doporučené pomôcky.

115. Záverom, najvyšší súd poukazuje aj na tú skutočnosť, že zákonom č. 191/2018 Z.z. bol novelizovaný zákon č. 447/2008 Z.z., ktorý (okrem iného) aj precizuje ustanovenie definujúce odkázanosť na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom tým spôsobom, že delí odkázanosť

najmä na tri základné časti, a to ťažké poruchy mobility, duševné poruchy a ťažké poruchy zvieráčov.

116. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, najvyšší súd námietky žalobkyne uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako nedôvodné, keďže tieto neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Z týchto dôvodov potom najvyšší súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

117. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší súd tak, že žalobkyni, ktorá v tomto konaní úspech nemala, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP) a žalovanému ich nepriznal, keďže nebola splnená podmienka výnimočnosti (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 veta druhá SSP).

118. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.